

NHẬN DIỆN VÀ PHẢN BÁC LUẬN ĐIỀU: “CẢI CÁCH TỔ CHỨC BỘ MÁY NHÀ NƯỚC” LÀ “THAY ĐỔI THỂ CHẾ CHÍNH TRỊ”

✦ ThS. NGUYỄN VIỆT TIẾN

ThS. PHẠM HỒNG QUÂN

Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng

Ngày tiếp nhận: 01/3/2025 Ngày bình duyệt: 20/7/2025 Ngày duyệt đăng: 25/8/2025

• **Tóm tắt:** Cải cách tổ chức bộ máy nhà nước hiện nay là bước đi tất yếu, phản ánh tư duy đổi mới, khoa học và phù hợp quy luật phát triển của đất nước sau gần 40 năm đổi mới. Cuộc cách mạng này nhận được sự đồng thuận, ủng hộ rộng rãi trong toàn Đảng, toàn dân và toàn quân. Tuy nhiên, các thế lực thù địch đã xuyên tạc, bóp méo bản chất nhiệm vụ này, cho rằng đó là “biểu hiện thay đổi thể chế chính trị”. Bài viết nhận diện và phản bác luận điệu này, từ đó đề xuất một số giải pháp tiếp tục đấu tranh phản bác các luận điệu sai trái, xuyên tạc.

• **Từ khóa:** Cải cách tổ chức bộ máy, thể chế chính trị, Việt Nam

Trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế toàn diện, sâu rộng, Việt Nam đang đứng trước nhiều cơ hội lớn để đưa đất nước bước vào kỷ nguyên mới - kỷ nguyên vươn mình phát triển của dân tộc, tiếp tục đổi mới, hoàn thiện hệ thống chính trị, nhất là tổ chức bộ máy nhà nước theo hướng tinh, gọn, hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả. Tổng Bí thư Tô Lâm nhấn mạnh: “việc tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị là đòi hỏi rất cấp thiết trong tình hình thực tiễn”¹. Cải cách tổ chức bộ máy không chỉ nhằm tiết kiệm ngân sách, mà quan trọng hơn là nâng cao hiệu quả quản trị quốc gia, tạo động lực phát triển đất nước. Tuy nhiên, quá trình cải cách tổ chức bộ máy nhà nước hiện nay cũng đang đối mặt với những thách thức, trong đó có

cả sự chống phá, xuyên tạc từ các thế lực thù địch. Một trong những luận điệu của thế lực thù địch rêu rao là: việc cải cách tổ chức bộ máy nhà nước hiện nay đồng nghĩa với “thay đổi thể chế chính trị”. Đây là quan điểm sai trái cần được nhận diện rõ và kiên quyết bác bỏ bằng các cơ sở lý luận và thực tiễn vững chắc.

1. Nhận diện luận điệu cho rằng cải cách tổ chức bộ máy nhà nước là “thay đổi thể chế chính trị”

Trong thời gian gần đây, đặc biệt sau khi Bộ Chính trị, Ban Bí thư ban hành Kết luận số 126-KL/TW ngày 14/2/2025 và Kết luận số 127-KL/TW ngày 28/2/2025 về việc triển khai nghiên cứu, đề xuất tiếp tục sắp xếp, tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị trong năm 2025, các thế lực thù địch, phản động,

phần tử cơ hội chính trị gia tăng hoạt động chống phá một cách có hệ thống. Họ lợi dụng báo chí ngoài nước, diễn đàn phản động và mạng xã hội để lan truyền luận điệu sai trái rằng cải cách tổ chức bộ máy nhà nước là sự “thay đổi thể chế chính trị”. Nội dung xuyên tạc của họ tập trung ở ba phương diện chính:

Thứ nhất, xuyên tạc mục đích và bản chất của cải cách tổ chức bộ máy nhà nước

Luận điệu xuyên tạc này cố tình phủ nhận tính tất yếu khách quan của cải cách tổ chức bộ máy nhà nước, quy kết đây là sản phẩm “ý chí chủ quan” hoặc “đấu đá nội bộ”, từ đó bóp méo vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam và bản chất nhà nước của dân, do dân, vì dân.

Các thế lực thù địch gieo rắc sự hoài nghi về tính trong sáng của những người khởi xướng và thực hiện cải cách tổ chức bộ máy nhà nước, cố tình suy diễn việc cải cách tổ chức bộ máy như là biện pháp để “thanh trừng nội bộ”, “loại bỏ phe cánh”, “triệt hạ đối thủ”, phủ nhận tính khoa học và bản chất của cuộc cải cách này.

Thủ đoạn xuyên tạc được các thế lực thù địch sử dụng hết sức tinh vi. Họ dựng lên “thuyết âm mưu” về “tranh giành quyền lực” giữa các nhóm lợi ích; lan truyền thông tin sai lệch về mục đích của việc cải cách tổ chức bộ máy nhà nước là nhằm “củng cố quyền lực cho một nhóm người”. Nguy hiểm hơn, họ còn tạo lập các luận điệu kích động về “phe cánh”, “thỏa hiệp lợi ích”, “giành giật quyền lực”, “tranh đoạt di sản”, “sáp nhập rồi lại tách ra để kiếm ghế”, nhằm phá hoại niềm tin của nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước và tính đúng đắn của công cuộc cải cách này.

Thứ hai, đánh tráo khái niệm, thổi phồng khó khăn, thách thức trong công cuộc cải cách tổ chức bộ máy nhà nước

Các thế lực thù địch cố tình đánh tráo khái niệm giữa cải cách bộ máy nhà nước với “thay đổi hệ thống chính trị”. Cải cách bộ máy nhà nước là quá trình cải tiến, hoàn thiện tổ chức và phương thức hoạt động của bộ máy nhà nước trong khuôn khổ thể chế hiện hành nhằm nâng cao hiệu lực và hiệu quả quản lý. Trong khi đó, thay đổi hệ thống chính trị là thay đổi bản chất, cấu trúc và nguyên tắc vận hành của thể chế chính trị. Việc cố tình đồng nhất hai khái niệm này thể hiện sự liên hệ một cách phi logic, đánh đồng giữa thay đổi hệ thống chính trị (cái tổng thể) với cải cách bộ máy nhà nước (cái bộ phận).

Mục đích của sự đánh tráo khái niệm là tạo ra những luồng nhận thức sai lệch về một cuộc “chuyển đổi chính thể” toàn diện ở Việt Nam. Bằng cách này, các thế lực thù địch muốn dẫn dắt dư luận đến những kết luận sai lệch về bản chất của cải cách; khẳng định việc sáp nhập các cơ quan hành chính là “bước đệm” cho việc thay đổi cơ cấu quyền lực; đánh đồng việc tinh, gọn bộ máy với “cuộc cách mạng chính thể” nhằm chuyển đổi sang mô hình nhà nước khác; cố tình gán ghép công cuộc cải cách hiện nay với những thuật ngữ mang tính chính trị như: “tái cấu trúc quyền lực” và “chuẩn bị thay đổi chế độ”.

Ngoài ra, các thế lực thù địch còn sử dụng ngôn ngữ mập mờ, không chính xác khi bàn về “cải cách”; lẫn lộn có chủ đích các khái niệm “đổi mới chính trị”, “cải cách hệ thống chính trị”, “cải cách hành chính”, nhằm đánh lạc hướng nhận thức của dư luận. Họ phóng đại các biểu hiện cụ thể của cải cách (sáp nhập cơ quan, tinh, gọn bộ máy) như thể là bước đi dẫn tới “thay đổi mô hình nhà nước”.

Đồng thời, họ lợi dụng một số khó khăn trong quá trình cải cách để thổi phồng thành “khủng hoảng cơ cấu”, thậm chí quy kết là “sụp đổ hệ thống”. Từ việc phủ nhận thành tựu cải cách, các thế lực thù địch thúc đẩy các

quan điểm phản khoa học và phi thực tiễn như: “xóa bỏ Đảng trị” và thay thế bằng các mô hình quản trị đa nguyên; “thiết lập chế độ đa đảng đối lập” thay cho hệ thống chính trị hiện hành; “thay đổi mô hình nhà nước” theo hướng từ bỏ các nguyên tắc tổ chức của nhà nước xã hội chủ nghĩa.

Thứ ba, bôi nhọ uy tín lãnh đạo nhằm phá hoại niềm tin của nhân dân vào công cuộc cải cách tổ chức bộ máy nhà nước

Đây là một phương thức tấn công trực diện vào nền tảng tinh thần, ý chí và sự đoàn kết của toàn xã hội trong sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước. Phương thức này tác động trực tiếp vào niềm tin của nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước. Bản chất của phương thức này thể hiện ở việc sử dụng thông tin sai lệch, xuyên tạc hoặc phóng đại những khuyết điểm để công kích uy tín của lãnh đạo cấp cao của Đảng, Nhà nước; gieo rắc hoài nghi về tính đúng đắn, hiệu quả của quá trình đổi mới; làm suy giảm niềm tin của nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng đối với tiến trình cải cách tổ chức bộ máy nhà nước.

Mục đích sâu xa của phương thức này là làm suy giảm niềm tin và tạo ra sự hoang mang, nghi ngờ trong đội ngũ cán bộ, đảng viên và nhân dân về Đảng và chế độ xã hội chủ nghĩa. Thông qua đó, các thế lực thù địch phá vỡ sự đoàn kết, thống nhất trong Đảng, làm suy yếu vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam; cản trở tiến trình đổi mới, thúc đẩy các hoạt động chống phá chế độ; gây bất ổn chính trị - xã hội, tạo tiền đề cho các hoạt động nổi dậy nhằm lật đổ chính quyền, xóa bỏ chế độ. Đây không chỉ là những hành động đơn lẻ mà là một chiến lược có hệ thống, được triển khai theo một lộ trình rõ ràng hướng tới mục tiêu thực hiện “chuyển hóa” từ bên trong Đảng, Nhà nước và hệ thống chính trị.

Các thế lực thù địch núp dưới danh nghĩa “người ủng hộ cải cách” để tuyên truyền lệch lạc; tạo ấn tượng về “mâu thuẫn nội bộ” không có thực; sử dụng ngôn từ mang tính xúc phạm, ám chỉ với dụng ý xấu; áp dụng các cụm từ quy chụp và tạo ra các cụm từ vu khống như “cải cách nửa vời”, “bảo kê cán bộ ăn hại”; đối lập hóa lãnh đạo qua các thời kỳ, như tạo đối lập giả tạo giữa di sản của thế hệ lãnh đạo Đảng, Nhà nước trước đây với hiện tại. Đây là những luận điệu phản động hòng kích động chính trị, thể hiện âm mưu chống phá toàn diện từ bên trong đến bên ngoài.

2. Đấu tranh phản bác quan điểm sai trái cho rằng cải cách tổ chức bộ máy nhà nước là “thay đổi thể chế chính trị”

Cải cách tổ chức bộ máy nhà nước ở Việt Nam là một quá trình tất yếu, được thực hiện có định hướng, lộ trình rõ ràng, dựa trên nền tảng chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối đổi mới của Đảng. Mục tiêu xuyên suốt là hoàn thiện bộ máy nhà nước trong khuôn khổ hệ thống chính trị hiện hành, tuyệt đối không nhằm thay đổi bản chất chế độ xã hội chủ nghĩa, vai trò lãnh đạo của Đảng, hay các nguyên tắc tổ chức, vận hành của Nhà nước. Do đó, quan điểm cho rằng cải cách tổ chức bộ máy nhà nước đồng nghĩa với thay đổi thể chế chính trị là hoàn toàn sai lầm, phản động, thiếu cơ sở khoa học, cần được phản bác bằng những luận cứ chặt chẽ, khoa học.

Thứ nhất, cơ sở khoa học của cải cách tổ chức bộ máy nhà nước

Theo chủ nghĩa Mác - Lênin, trong xã hội, bộ máy nhà nước phải được tổ chức một cách khoa học, hợp lý, phù hợp với bản chất giai cấp và yêu cầu của thực tiễn lịch sử trong từng giai đoạn phát triển cụ thể. Ph.Ăngghen khẳng định: “nhà nước tồn tại không phải là mãi mãi từ ngàn xưa. Đã từng có những

xã hội không cần đến nhà nước... Đến một giai đoạn phát triển kinh tế nhất định, giai đoạn tất nhiên phải gắn liền với sự phân chia xã hội thành giai cấp thì sự phân chia đó làm cho nhà nước trở thành một tất yếu”². Theo đó, bộ máy nhà nước trong xã hội xã hội chủ nghĩa không thể sao chép mô hình cũ của nhà nước tư sản, mà cần được xây dựng tinh, gọn, minh bạch, phục vụ lợi ích của nhân dân, tất cả quyền lực nhà nước thuộc về nhân dân. V.I.Lênin tiếp nối tư tưởng đó, đề xuất nguyên tắc “Thà ít mà tốt”, nhấn mạnh việc xây dựng bộ máy công quyền tinh, gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả, khắc phục bệnh quan liêu, trì trệ, bảo thủ.

Xuất phát từ thực tiễn, xây dựng bộ máy nhà nước tinh, gọn, hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả ở Việt Nam hiện nay là yêu cầu tất yếu, phù hợp với nguyện vọng chính đáng của nhân dân. Trong lịch sử dựng nước và giữ nước của dân tộc Việt Nam, hơn mấy nghìn năm, từ các triều đại phong kiến, nhà nước được xây dựng trên nền tảng của tư tưởng lấy dân làm gốc, gần dân và thân dân. Dưới thời vua Lê Thánh Tông, nhà nước quân chủ tập quyền được tổ chức hiệu quả với quan điểm: “trị nước mà không lấy nhân tài làm gốc... thì đều chỉ là cầu thả tạm bợ mà thôi”³. Điều đó thể hiện rõ yêu cầu xây dựng tổ chức bộ máy nhà nước hợp lý và đội ngũ quan lại có phẩm chất, năng lực trong việc bảo đảm hiệu quả vận hành, quản lý đất nước. Sau Cách mạng Tháng Tám năm 1945, Chủ tịch Hồ Chí Minh và Đảng ta đã chỉ đạo xây dựng bộ máy nhà nước tinh, gọn để phục vụ tốt nhân dân: “Chính phủ hết lòng hết sức phục vụ nhân dân, Chính phủ là Chính phủ của nhân dân”⁴; “Chỉnh đốn và kiện toàn bộ máy chính quyền; sửa đổi và thống nhất cách làm việc; thiết thực thực hiện quân dân chính nhất trí”⁵. Những quan điểm chỉ đạo này đã trở thành kim chỉ nam cho cải cách hiện nay, khẳng định cải cách bộ máy nhà nước không

hề làm thay đổi thể chế chính trị mà chính là để củng cố, hoàn thiện và làm cho thể chế đó vận hành hiệu quả hơn trong điều kiện mới.

Trải qua gần 40 năm đổi mới, Đảng ta luôn thể hiện quyết tâm cao trong việc tổ chức lại bộ máy hệ thống chính trị thông qua nhiều nghị quyết, chỉ thị, kết luận quan trọng. Từ Nghị quyết Trung ương 5 khóa X đến Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Hội nghị Trung ương 6 khóa XII, Đảng ta chủ trương tinh giản biên chế, sắp xếp, tổ chức lại bộ máy theo hướng “tinh, gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả”, tuân thủ nguyên tắc, phân định rõ chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và trách nhiệm. Đại hội lần thứ XIII của Đảng tiếp tục nhấn mạnh yêu cầu xây dựng bộ máy hệ thống chính trị tinh, gọn, hiệu quả. Ngày 01/12/2024, tại Hội nghị toàn quốc quán triệt, triển khai tổng kết việc thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW, Tổng Bí thư Tô Lâm khẳng định: cần thúc đẩy cải cách mạnh mẽ với tinh thần quyết liệt, “vừa chạy vừa xếp hàng”, “không cầu toàn nhưng không nóng vội”, đảm bảo mô hình tổ chức mới phải tốt hơn, hiệu quả hơn mô hình cũ. Việc sắp xếp tổ chức bộ máy được thực hiện toàn diện, với phương châm: “Trung ương làm gương, địa phương hưởng ứng” và nhận được sự đồng thuận cao từ các cấp, các ngành và nhân dân. Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính khẳng định: “Đảng đã chỉ đạo, Chính phủ đã thống nhất, Quốc hội đã ủng hộ, nhân dân đã đồng tình, Tổ quốc mong đợi, chỉ bàn làm, không bàn lùi”⁶. Những chỉ đạo này thể hiện ý chí mạnh mẽ, quyết tâm cải cách. Đây là thời cơ vàng để tinh, gọn bộ máy, nếu chậm trễ, “để lỡ thời cơ là có lỗi với đất nước, với nhân dân”. Cải cách cần hoàn thành trước Đại hội lần thứ XIV, nếu không sẽ tiếp tục lỡ hẹn như những nhiệm kỳ trước.

Thứ hai, xu hướng cải cách bộ máy nhà nước trên thế giới

Trong bối cảnh toàn cầu hóa và sự phát triển mạnh mẽ của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, xu hướng cải cách tổ chức bộ máy nhà nước trở thành yêu cầu cấp thiết đối với mọi quốc gia. Mục tiêu chung của các cuộc cải cách này là xây dựng một bộ máy nhà nước tinh, gọn, hiệu lực, hiệu quả, minh bạch và phục vụ tốt hơn nhu cầu của người dân và doanh nghiệp. Ở Pháp, quá trình phân quyền được tiến hành thông qua hai đạo luật năm 1983, nhằm giảm chi phí hành chính, tăng hiệu quả quản lý bằng cách chuyển giao quyền lực và nguồn lực cho các địa phương. Từ năm 2004, luật mới tiếp tục phân quyền sâu rộng, chuyển giao cho các vùng một số công trình lớn như sân bay và quốc lộ⁷, giúp tăng tính chủ động trong phát triển. Ở Nhật Bản, tháng 4/1999, nội các Obuchi Keizo trình Quốc hội 17 dự luật cải tổ, tinh giản bộ máy, nâng cao vai trò điều hành của Thủ tướng. Từ 01/01/2001, bộ máy hành chính giảm từ 22 xuống còn 13 bộ⁸, thể hiện quyết tâm tối ưu hóa cấu trúc và chức năng quản trị quốc gia. Ở Trung Quốc, từ năm 1988, đã thực hiện cải cách các cơ quan ngang bộ giảm từ 59 xuống còn 53 cơ quan và số bộ giảm từ 40 xuống còn 23. Các đợt cải cách tiếp theo vào các năm 2008 và 2013, Trung Quốc tập trung vào việc xóa bỏ chức năng chồng chéo, xây dựng một nền hành chính hiện đại, phục vụ hiệu quả hơn cho người dân⁹. Ở Singapore, Chính phủ thực hiện chính sách “Chính phủ thông minh”, giảm số lượng cơ quan và đẩy mạnh ứng dụng công nghệ số trong điều hành. Với đội ngũ công chức tinh, gọn, dù chỉ có 16 bộ, nhưng Singapore vẫn phát huy được hiệu quả quản trị¹⁰.

Thực tiễn ở các quốc gia trên thế giới cho thấy, cải cách bộ máy nhà nước không đồng nghĩa với thay đổi thể chế chính trị, mà là điều kiện để duy trì và phát triển; điều này giúp thể chế chính trị thích ứng với những thay đổi của điều kiện kinh tế - xã hội, nâng

cao hiệu quả quản lý nhà nước. Một bộ máy tinh, gọn, hiệu quả giúp giảm chi ngân sách, cải thiện môi trường kinh doanh, tăng năng lực cạnh tranh quốc gia, đáp ứng yêu cầu phát triển nhanh, bền vững và củng cố niềm tin của nhân dân vào thể chế chính trị.

Thứ ba, cải cách tổ chức bộ máy nhà nước thể hiện tầm nhìn chiến lược, sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng nhằm tăng cường hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước

Cải cách tổ chức bộ máy nhà nước nhằm khẳng định và phát huy vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam trong điều kiện mới, phù hợp với yêu cầu đổi mới và phát triển đất nước. Những luận điệu cho rằng “cải cách bộ máy nhà nước là biểu hiện của việc từ bỏ vai trò lãnh đạo của Đảng” là sự xuyên tạc, bịa đặt, phản động, gieo rắc sự hoài nghi và làm suy giảm niềm tin của cán bộ, đảng viên và nhân dân đối với Đảng. Đây là hành vi đánh tráo khái niệm một cách tinh vi, cố tình đồng nhất giữa yêu cầu đổi mới tổ chức, hoạt động của bộ máy nhà nước trong khuôn khổ thể chế chính trị hiện hành với ý đồ thay đổi vai trò lãnh đạo của Đảng, đi ngược lại với lợi ích quốc gia dân tộc và xu thế phát triển tất yếu của thời đại.

Thực chất, cải cách bộ máy nhà nước là bước đi chiến lược, mang tính hệ thống, nằm trong tổng thể lộ trình xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của dân, do dân và vì dân do Đảng lãnh đạo. Đại hội lần thứ XIII của Đảng đã chỉ rõ: “Tiếp tục xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam của nhân dân, do nhân dân và vì nhân dân do Đảng lãnh đạo là nhiệm vụ trọng tâm của đổi mới hệ thống chính trị. Nâng cao năng lực, hiệu lực, hiệu quả hoạt động của Nhà nước”¹¹. Tất cả các nội dung cải cách, từ sắp xếp tổ chức bộ máy, hoàn thiện chức năng, nhiệm vụ đến đổi mới cơ chế vận hành, đều hướng tới mục

tiêu làm cho bộ máy nhà nước tinh, gọn, hoạt động hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả hơn, gần dân hơn và để phục vụ nhân dân tốt hơn, chứ tuyệt nhiên không phải nhằm làm suy giảm vai trò lãnh đạo của Đảng.

Thực tiễn gần 40 năm đổi mới đã chứng minh: chính nhờ sự lãnh đạo đúng đắn, toàn diện và sáng tạo của Đảng mà bộ máy nhà nước từng bước được hoàn thiện theo hướng tinh, gọn, kỷ cương, hiệu lực, hiệu quả; hiệu quả quản lý, phục vụ nhân dân được nâng cao rõ rệt. Đại hội lần thứ XIII nhấn mạnh: “đổi mới phương thức vận hành của Nhà nước theo hướng hoàn thiện thể chế, phát huy dân chủ, bảo đảm quyền làm chủ của nhân dân”¹². Điều đó cho thấy, vai trò lãnh đạo của Đảng là nhân tố quyết định, bảo đảm cho cải cách bộ máy nhà nước đi đúng định hướng chính trị, giữ vững nguyên tắc xã hội chủ nghĩa, gắn kết chặt chẽ giữa quyền lực nhà nước và quyền làm chủ của nhân dân.

Cải cách bộ máy nhà nước vì vậy không làm suy yếu vai trò lãnh đạo của Đảng, mà ngược lại, là minh chứng sống động cho sự lãnh đạo năng động, sáng suốt, biết tự điều chỉnh, thích ứng của Đảng trước yêu cầu phát triển mới. Đây không chỉ là yêu cầu mang tính chính trị, mà còn là quy luật tất yếu được chứng minh bởi thực tiễn và khẳng định bởi lý luận cách mạng của Đảng.

Thứ tư, cải cách tổ chức bộ máy nhà nước hiện nay được thực hiện hợp hiến, hợp pháp, công khai, minh bạch, dân chủ

Cải cách tổ chức bộ máy nhà nước là quy luật tất yếu trong xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của dân, do dân, vì dân. Theo Hiến pháp năm 2013 (sửa đổi, bổ sung năm 2025), quyền lực nhà nước thuộc về nhân dân, do Đảng Cộng sản Việt Nam lãnh đạo. Việc sắp xếp, sáp nhập tổ chức bộ máy nhà nước đều được thực hiện trong khuôn khổ Hiến pháp và pháp

luật, dưới sự lãnh đạo của Đảng, nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động của bộ máy nhà nước hiện hành.

Mục tiêu cốt lõi của việc cải cách tổ chức bộ máy nhà nước không phải là phục vụ tham vọng cá nhân hay phe nhóm như những luận điệu của các thế lực thù địch, phản động đang rêu rao, xuyên tạc, mà chính là nâng cao hiệu lực, hiệu quả của hệ thống chính trị, đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước trong tình hình mới. Cải cách hướng đến giảm chồng chéo chức năng, nhiệm vụ; khắc phục tình trạng công kênh, nhiều tầng, nhiều nấc, kém hiệu quả của bộ máy; phân định rõ thẩm quyền, trách nhiệm của từng cơ quan, đơn vị, cá nhân; đồng thời, cải cách còn nhằm tối ưu hóa nguồn lực nhà nước, tiết kiệm ngân sách, giảm chi phí vận hành, từ đó tập trung nguồn lực cho phát triển đất nước và nhu cầu chính đáng của nhân dân được tốt hơn.

Từ sau Nghị quyết số 18-NQ/TW năm 2017, công cuộc cải cách ở Việt Nam đã đạt được nhiều kết quả cụ thể. Việc sắp xếp cơ cấu tổ chức các bộ, cơ quan ngang bộ, cơ quan thuộc Chính phủ nhiệm kỳ 2021 - 2026 “giảm 17 tổng cục, 8 cục và 145 vụ (...) Các đơn vị sự nghiệp công ở Trung ương và địa phương giảm được 7.469 đơn vị; cả nước tinh giản được khoảng 78 nghìn biên chế công chức, viên chức, qua đó giúp tiết kiệm được 25,6 nghìn tỷ đồng”¹³ để tăng chi cho đầu tư phát triển. Ở địa phương, đến đầu tháng 7/2025, cả nước còn 34 đơn vị hành chính (giảm 29 đơn vị hành chính), 3.321 xã, phường, đặc khu (giảm 66,91%), bỏ đơn vị hành chính cấp huyện. Thông qua đó, nhiều chính sách thiết thực được triển khai, như: Đề án “Đầu tư xây dựng ít nhất 1 triệu căn hộ nhà ở xã hội cho đối tượng thu nhập thấp, công nhân khu công nghiệp giai đoạn 2021 - 2030”¹⁴; “miễn học phí cho học sinh mầm non đến hết trung học phổ thông công lập trên toàn quốc,

từ đầu năm học mới 2025 - 2026 (tháng 9/2025 trở đi)”¹⁵. Những kết quả này là minh chứng bác bỏ hoàn toàn các luận điệu xuyên tạc cho rằng cải cách chỉ mang tính hình thức hay gây thêm gánh nặng cho ngân sách nhà nước.

Quá trình cải cách thực hiện diễn ra công khai, minh bạch, dân chủ, với sự tham gia đóng góp ý kiến của các cấp, các ngành, nhân dân và nhận được sự đồng thuận xã hội cao. Nhiều cán bộ, công chức, viên chức đã tự nguyện từ chức, nghỉ hưu sớm để tạo điều kiện cho công tác cải cách. Đến cuối tháng 3/2025, có “180 cán bộ, công chức, viên chức tự nguyện nghỉ trước tuổi khi Bộ Nội vụ hợp nhất với Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội”¹⁶. Theo thông tin từ Bộ Nông nghiệp và Môi trường, “hiện có khoảng 1.000 công chức, viên chức có nguyện vọng xin nghỉ sớm”¹⁷. Những con số này cho thấy tinh thần trách nhiệm, minh bạch và tính chính danh của cải cách - hoàn toàn trái ngược với các luận điệu xuyên tạc về “lợi ích nhóm” hay “tranh giành quyền lực”. Điều đó cho thấy, cải cách tổ chức bộ máy ở Việt Nam không phải là một cuộc đấu đá quyền lực giữa các phe nhóm như luận điệu của các thế lực phản động, thù địch đã và đang xuyên tạc, mà là sự đồng lòng, quyết tâm của toàn Đảng, toàn dân và cả hệ thống chính trị trong việc nâng cao hiệu quả quản trị nhà nước.

3. Một số giải pháp tiếp tục đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, xuyên tạc cải cách bộ máy nhà nước ở Việt Nam

Thứ nhất, tăng cường công tác tuyên truyền, giáo dục một cách hệ thống, khoa học và sâu rộng về bản chất, mục tiêu, ý nghĩa và tính tất yếu khách quan của cải cách tổ chức bộ máy nhà nước. Đây là nhiệm vụ chính trị quan trọng nhằm củng cố niềm tin, nâng cao nhận thức, tạo sự thống nhất trong Đảng, đồng thuận trong xã hội và khơi dậy tinh thần

trách nhiệm, thái độ đúng đắn của cán bộ, đảng viên, nhân dân. Đặc biệt, tuyên truyền những vấn đề dư luận quan tâm như sáp nhập đơn vị hành chính cấp tỉnh, cấp xã, xóa bỏ đơn vị hành chính cấp huyện; tác động của cải cách đến hệ thống chính trị, kinh tế - xã hội. Nội dung tuyên truyền cần rõ ràng, dễ tiếp cận, có cơ sở lý luận và thực tiễn vững chắc, bảo đảm tính thuyết phục cao.

Thứ hai, đẩy mạnh đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch rộng khắp trên hệ thống các phương tiện truyền thông, nhất là trên các nền tảng mạng xã hội. Điều này cần được thực hiện một cách đồng bộ trong đó đấu tranh trực diện giữ vai trò đặc biệt quan trọng, nhưng không thể xem nhẹ vai trò hỗ trợ của công tác quản lý, quản trị không gian mạng, như việc bóc gỡ, xử lý tin, bài sai trái... Để thực hiện hiệu quả yêu cầu này, cần xây dựng đội ngũ cán bộ chuyên trách có trình độ chuyên môn vững vàng, am hiểu sâu sắc về công nghệ số và truyền thông hiện đại; kịp thời phát hiện, xử lý nghiêm các hành vi tung tin giả, lan truyền thông tin sai lệch, xuyên tạc đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

Thứ ba, chú trọng nâng cao bản lĩnh chính trị, “sức đề kháng tư tưởng” và “tâm lý miễn dịch”, tăng cường ý thức cảnh giác cách mạng cho đội ngũ cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân trước các luận điệu sai trái, thù địch. Đây là nhân tố có tính quyết định trong việc bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng, củng cố niềm tin xã hội và giữ vững thành quả cải cách tổ chức bộ máy nhà nước.

Thứ tư, đẩy mạnh công tác nghiên cứu lý luận và tổng kết thực tiễn về cải cách tổ chức bộ máy nhà nước nhằm cung cấp cơ sở khoa học, luận cứ xác đáng phục vụ cho công tác đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch. Hoạt động này cần được thực hiện

bởi các cơ quan nghiên cứu, các nhà khoa học có trình độ chuyên môn cao, có kinh nghiệm thực tiễn phong phú, năng lực phân tích toàn diện và tư duy phản biện sắc bén, đảm bảo tính khách quan, khoa học và thực tiễn trong từng kết luận nghiên cứu.

Thứ năm, phát huy đầy đủ vai trò và trách nhiệm của cả hệ thống chính trị, đồng thời huy động sự tham gia tích cực của toàn dân trong tiến trình cải cách tổ chức bộ máy nhà nước. Trong suốt quá trình cải cách, các cấp ủy đảng và chính quyền các cấp phải nhất quán giữ vững vai trò lãnh đạo của Đảng và kiên định con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam. Đây chính là điều kiện then chốt bảo đảm cho công cuộc cải cách được triển khai một cách đồng bộ, toàn diện, hiệu quả và bền vững.

Cải cách bộ máy nhà nước ở Việt Nam hiện nay là yêu cầu khách quan của sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước. Đây là quá trình hoàn thiện tổ chức nhà nước theo hướng tinh, gọn, hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả, phù hợp với Hiến pháp và thể chế chính trị, không phải là sự thay đổi thể chế chính trị như những luận điệu của các thế lực thù địch đang cố tình xuyên tạc, tuyên truyền. Việc đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái này không chỉ là vấn đề tư tưởng, lý luận mà còn là hành động để bảo vệ tiến độ cải cách, xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của dân, do dân, vì dân - trụ cột quan trọng của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. ■

¹ Trần Mai Hương (2025): *Quyết liệt đổi mới, cải cách toàn diện bộ máy của hệ thống chính trị: tinh, gọn, mạnh, hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả*, <https://special.nhandan.vn/quyet-liet-doi-moi-cai-cach-toan-dien-bo-may-cua-he-thong-chinh-tri/index.html>, truy cập ngày 14/3/2025.

² C.Mác và Ph.Ăngghen (1995): *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, t.21, tr.257.

³ Lê Văn Hữu (2004): *Đại Việt sử ký toàn thư*, Nxb. Khoa học xã hội, Hà Nội, t.2, tr.492.

⁴ Hồ Chí Minh (2011): *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, t.7, tr.350.

⁵ Hồ Chí Minh (2011): *Toàn tập*, Sdd, t.6, tr.323.

⁶ TTXVN (2025): *Thủ tướng Phạm Minh Chính chủ trì Hội nghị Chính phủ với các địa phương về tăng trưởng kinh tế*, [https://www.qdnd.vn/chinh-tri/tin-tuc/thu-tuong-pham-minh-chinh-chu-tri-hoi-nghi-chinh-phu-voi-cac-dia-phuong-ve-tang-truong-kinh-te-816552](https://www.qdnd.vn/chinh-tri/tin-tuc/thu-tuong-pham-minh-chinh-chu-tri-hoi-nghi-chinh-phu-voi-cac-dia-phuong-ve-tang-truong-kinh-te), truy cập ngày 14/3/2025.

⁷ Vũ Văn Tính (2025): *Tổ chức và hoạt động của chính quyền địa phương cấp vùng ở Pháp - hàm ý cho Việt Nam*, <https://www.quanlynhanuoc.vn/2023/10/31/to-chuc-va-hoat-dong-cua-chinh-quyen-dia-phuong-cap-vung-o-phap-ham-y-cho-viet-nam/>, truy cập ngày 14/3/2025.

⁸ Tạp chí Diễn đàn doanh nghiệp (2025): *Kinh nghiệm tinh gọn bộ máy nhìn từ Nhật Bản*, <https://diendandoanhngiep.vn/kinh-nghiem-tinh-gon-bo-may-nhin-tu-nhat-ban-10146696.html>, truy cập ngày 14/3/2025.

⁹ Tạp chí Xây dựng Đảng (2024): *Cải cách tổ chức, bộ máy hành chính - Kinh nghiệm của Trung Quốc*, <https://www.xaydungdang.org.vn/quoc-te/cai-cach-to-chuc-bo-may-hanh-chinh-kinh-nghiem-cua-trung-quoc-12069>, truy cập ngày 22/12/2024.

¹⁰ Nguyễn Sĩ Dũng (2025): “Sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, giảm tầng nấc trung gian, góp phần nâng cao hiệu lực, hiệu quả lãnh đạo, quản lý”, *Tạp chí Cộng sản*, số 1058, tr.72.

^{11, 12} Đảng Cộng sản Việt Nam (2021): *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, t.I, tr.174, 100.

¹³ Đàm Bích Hiền (2025): *Những thành tựu nổi bật trong công tác cải cách hành chính nhà nước ở Việt Nam từ thời kỳ đổi mới đến nay*, <https://tcnn.vn/news/detail/56492/Nhung-thanh-tuu-noi-bat-trong-cong-tac-cai-cach-hanh-chinh-nha-nuoc-o-Viet-Nam-tu-thoi-ky-doi-moi-den-nay.html>, truy cập ngày 14/3/2025.

¹⁴ Toàn Thắng (2025): *Thúc đẩy triển khai hiệu quả Đề án đầu tư xây dựng ít nhất 1 triệu căn hộ nhà ở xã hội*, <https://baochinhphu.vn/thuc-day-trien-khai-hieu-qua-de-an-dau-tu-xay-dung-it-nhat-1-trieu-can-ho-nha-o-xa-hoi-102240222105703459.htm>, truy cập ngày 14/3/2025.

¹⁵ Cổng thông tin điện tử Chính phủ (2025): *Bộ Chính trị quyết định miễn học phí cho học sinh từ mầm non đến hết THPT công lập*, <https://baochinhphu.vn/bo-chinh-tri-quyet-dinh-mien-hoc-phi-cho-hoc-sinh-pho-thong-cong-lap-102250228180111544.htm>, truy cập ngày 14/3/2025.

¹⁶ Thành Chung (2025): *Vụ trưởng, chánh văn phòng Bộ Nội vụ cùng gần 180 cán bộ xin nghỉ trước tuổi*, <https://tuoitre.vn/vu-truong-chanh-van-phong-bo-noi-vu-cung-gan-180-can-bo-xin-nghi-truoc-tuoi-202502212030346.htm>, truy cập ngày 14/3/2025.

¹⁷ Lê Thúy (2025): *1.000 cán bộ, công chức Bộ Nông nghiệp và Môi trường xin nghỉ sớm, có nhiều lãnh đạo*, <https://nld.com.vn/1000-can-bo-cong-chuc-bo-nong-nghiep-va-moi-truong-xin-nghi-som-co-nhiều-lanh-dao-196250312083251958.htm>, truy cập ngày 14/3/2025.